

Arqueologia del Món

Codi: 44066
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313137 Prehistòria, Antiguitat i Edat Mitjana	OT	0	2

Professor/a de contacte

Nom: Pedro Vicente Castro Martínez

Correu electrònic: Pedro.Castro@uab.cat

Altres indicacions sobre les llengües

Llengua vehicular preferent, no exclusiva

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Vicenç Lull Santiago

Miguel Molist Montaña

Roberto Risch

Laura Mameli Iriarte

Prerequisits

Estudis en Història, Arqueologia, Filologia Clàssica / Estudis Clàssics o una altra titulació oficial de l'àmbit de les Arts i Humanitats o de les Ciències Socials i Jurídiques.

Objectius

Exposició de les darreres novetats, estat de la qüestió i perspectives de futur en els escenaris més rellevants de la investigació en arqueologia prehistòrica en àmplies zones geogràfiques, destacant per tradició del màster en l'Arqueologia d'Amèrica i en Arqueologia del Mediterrani. En aquest sentit, s'aprofitarà directament l'experiència docent en projectes de recerca orientats a l'aprofundiment d'algunes de les qüestions clau del desenvolupament humà (sorgiment de les primeres societats agro-ramaderes, formació dels primers estats). També s'abordaran temes d'actualitat històric-arqueològica. Es pretén que l'alumnat conegui quins són els interrogants més destacats que l'arqueologia prehistòrica té en aquests moments, i quins són els descobriments i troballes històric-arqueològiques més significatius que defineixen el debat en l'actualitat sobre cadascuna de les qüestions esmentades a diverses regions del món.

Competències

- Analitzar de manera crítica els plantejaments teòrics i metodològics que han guiat fins ara la recerca en prehistòria, història antiga i història medieval.
- Analitzar i sintetitzar informació de manera crítica.

- Definir, dissenyar, planificar i elaborar un treball de recerca històrica o arqueològica, original i inèdit, seguint els paràmetres acadèmics i científics establerts.
- Exposar correctament, de manera oral o escrita, els resultats de la recerca històrica.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Seleccionar i aplicar els mètodes i tècniques més eficients a cada fase de la recerca o del treball històric arqueològic que es desenvolupi.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Treballar en equips interdisciplinaris.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament la relació entre les fonts historicoarqueològiques i la interpretació que se'n fa.
2. Analitzar i sintetitzar informació de manera crítica.
3. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al seu camp d'estudi.
4. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
5. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
6. Realitzar una recerca sobre un tema concret en relació amb l'estat de la teoria històrica i/o arqueològica al respecte.
7. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
8. Transmetre els resultats de la recerca arqueològica, comunicar conclusions de manera clara, tant oralment com per escrit, a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
9. Treballar en equips interdisciplinaris.

Continguts

Els continguts del mòdul estan directament relacionats amb l'experiència dels equips del Departament de Prehistòria en projectes en diverses regions del món. Per tant, s'abordan les claus teòriques i dels diferents plantejaments de les investigacions actuals, els reptes de la recerca, així com els principals temes objecte de discussió en l'àmbit acadèmic actual, en relació a les problemàtiques específiques abordades a cada apartat de la docència programada. En el contingut de l'assignatura es tenen en compte els aspectes que van afectar de maneres diferents a les dones i homes en les societats objecte d'estudi.

ARQUEOLOGIA AFRICANA

- Orígens de les Societats Complexes (Roberto Risch: 0,5 crèdits)

ARQUEOLOGIA D'AMÈRICA

- Arqueologia de les "Civilitzacions" Andines (Pedro V. Castro-Martinez, 1,5 crèdits)

- conflicte Social i Arqueologia en Patagonia (Laura Mameli Iriarte: 1 crèdit)

ARQUEOLOGIA DEL MEDITERRANI

-Prehistòria de l'Estat (Vicenç Lull Santiago: 1,5 crèdits)

ARQUEOLOGIA DEL PRÒXIM ORIENT

- Origen de les societats camperoles (Miquel Molist Montaña: 1,5 crèdits)

Metodologia

Activitats dirigides: classes teòriques, presentació pública de treballs, seminaris de discussió de textos, estudi y discussió de dades arqueològiques.

Activitats supervisades: tutories i realització d'exercicis d'aprenentatge (individuals o en grups reduïts).

Activitats autònomes: cerca de documentació, lectura de textos, redacció de treballs.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Exposició de continguts de l'assignatura, presentació oral de treballs	37,5	1,5	1, 2, 7
Tipus: Supervisades			
Treball de documentació, lectures, exercicis	37,5	1,5	4, 5, 8
Tipus: Autònomes			
Preparació d'un treball, estudi de continguts	75	3	3, 6, 9

Avaluació

Es durà a terme un procediment d'avaluació continuada, mitjançant comentaris de documents de text o audiovisuals i exposicions públiques en classe, així com mitjançant un treball (individual o en grup).

Existirà la possibilitat de recuperació en els treballs individuals o en grup (50% de la nota), que en cas de no aconseguir un aprovat tindran l'opció d'esmenar-se i lliurar-se de nou. No seran recuperables les presentacions públiques (25% de la nota) i els comentaris de text o documentals (25% de la nota).

En cas que no es realitzin les activitats o lliuraments per a l'avaluació en un percentatge superior al 50%, es considerarà "no avaluable".

Es tindran en compte treballs individuals i/o en grup, comentaris de text o documentals i presentacions públiques, d'acord amb el quadre adjunt.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Comentaris de text o documentals	25%	0	0	1, 2, 7
Presentacions públiques	25%	0	0	4, 5, 8
Treballs individuals i/o en grup	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Bibliografia

CASTRO-MARTÍNEZ, Pedro V., DE LA TORRE ZEVALLOS, Juan Carlos.; ESCORIZA-MATEU, Trinidad (2008), "Proyecto La Puntilla (Nasca, Ica, Perú). Prácticas Sociales y Producción de la Vida Social en los Horizontes del Formativo-Paracas de la Costa Sur del Perú". *Informes y Trabajos del Instituto Patrimonio Cultural de España*, 1: 125-131.

CASTRO-MARTINEZ, Pedro V.; ESCORIZA MATEU, Trinidad (2014) "Por una Arqueología Social, contra las Manipulaciones Convenientes", *Arkeogazte*, 4: 25-42.

DEL CASTILLO BERNAL, Mª Florencia, MAMELI IRIARTE, Laura, BARCELO ALVAREZ, Joan Anton (2011), "La arqueología patagónica y la reconstrucción de la historia indígena", *Revista Española de Antropología Americana*, 41 (1): 27-50.

LULL SANTIAGO, Vicente, MICÓ PÉREZ, Rafael (2007), *Arqueología del Origen del Estado: Las Teorías*, Bellaterra, Barcelona.

LULL SANTIAGO, Vicente, MICÓ PÉREZ, Rafael, RIHUETE HERRADA, Cristina, RISCH, Roberto (2013), "The Iberian Peninsula during the Bronze Age", en *The Oxford Handbook of European Bronze Age*, H.Fokkens y A. Harding (eds), Oxford University Press, pp. 594-616.

MAMELI IRIARTE, Laura (2013), "De aquí para allá, sin o con caballo. Patagonia, 13.000 años de historia..", *Revista Periferia*, 18 (2): 28-38.

MOLIST MONTAÑA, Miquel (1996), *Tell Halula (Siria)*, Ministerio de Cultura, Madrid.

MOLISTT MONTAÑA, Miquel (2006), "Tell Halula (Valle del Eufrates, Siria) y los orígenes de las sociedades agropecuarias", en "La arqueología española en Oriente: Nacimiento y desarrollo de una nueva ciencia)", de C. Pérez-Diez (ed), Ministerio de Cultura, Madrid, pp. 59-62.

RISCH, Roberto (2007), "La Prehistoria Reciente entre el Sahara y el Sudan", *Revista de Arqueología*, 315: 15-23.

RISCH, Roberto (2008), "Preistoria africana: crisi climatica e sviluppo sostenibile. Fra passato e presente", *Archeologia Viva*, 131: 46-52.